

Textilní materiály a výzdobné techniky

5. přednáška

**Textilní výrobky
- předtkalcovské techniky**

Program přednášky:

Textilní výrobky

- předtkalcovské techniky

Typologie textilních výrobků

Pracovní postup	Bez nářadí	S nářadím bez možnosti tvoření mechanických prošlupů	S nářadím umožňujícím tvoření mechanického prošlupu
S jednou nití	pletení řetízků	pletení na drátech – jehlicích (<i>název obměnit !</i>) pletení na cívce, háčkování, vázání sítí síťovací jehlou (drhání člunkem - frivolitky)	
S jednou soustavou nití	pletení tkaniček a copánků, drhání	pletení na rámu, pletení na kobyle, paličkování	
Se dvěma soustavami nití		tenerify, tkaní ždiarských tkanic, tkaní a šití krajek, pletení na formě (zapiastková technika)	výroba popruhů tkaní na destičce tkaní na karetkách tkaní na stavu
Z přízí	netkané textilie - tapa		

Typologie tkaných výrobků podle způsobu tvorby prošlupu

a) tvoření prošlupu postupně

= tkaní na formě, pletení na rámu apod.

b) tvoření prošlupu přes celou šíři tkaniny

= tkaní na desce, tkaní na stávku, tkaní na stavu

Výrobky z jedné nitě bez použití nářadí

1. řetízek
- člunek

Výrobky z jedné nitě s použitím nářadí

1. Pletení na jehlicích
2. Pletení na cívce
3. Háčkování
4. Vázání sítí
5. Drhání člunkem

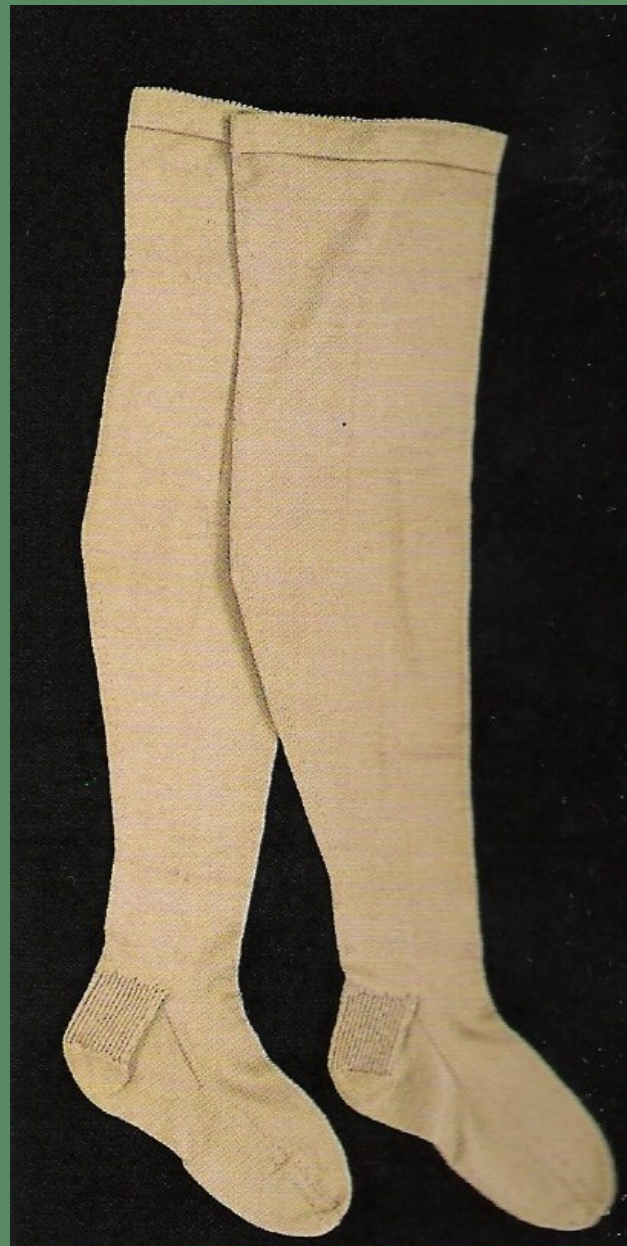
Pletení na jehlicích

Dětská pletená ponožka,

Egypt 2. století.

Punčochy, Francie

Háčkování

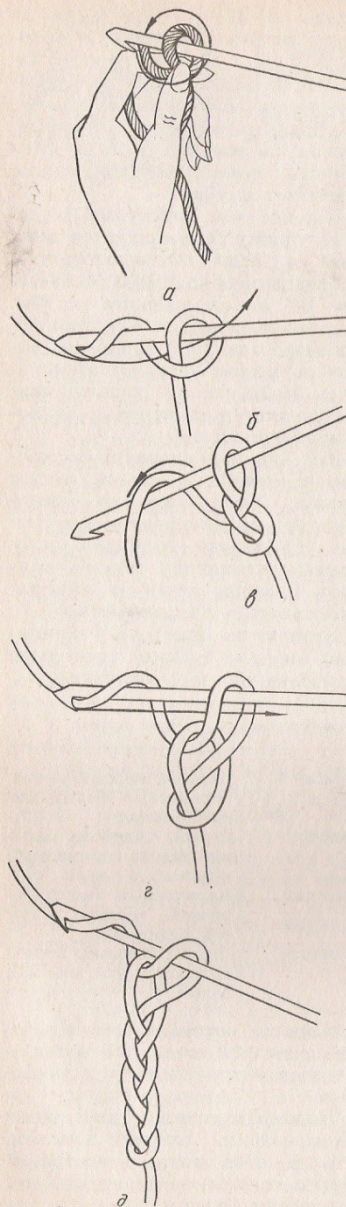
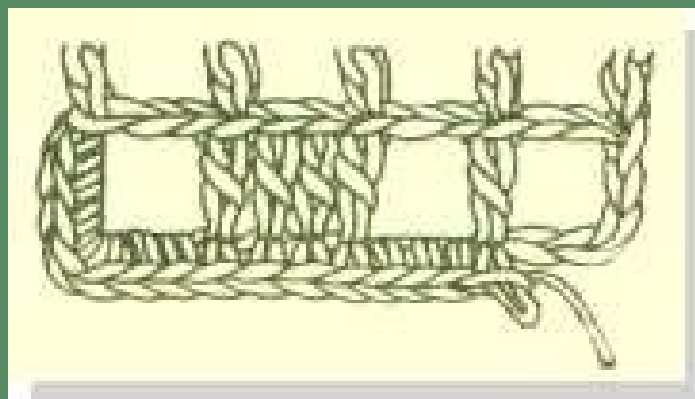
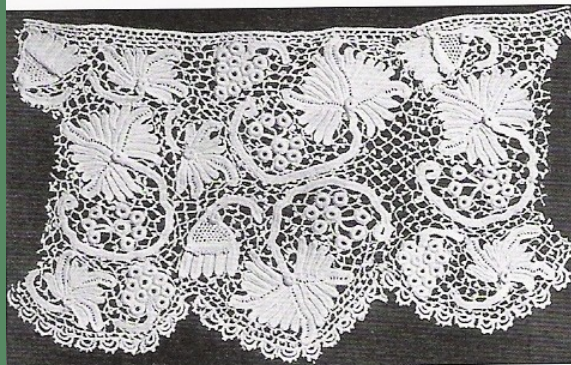
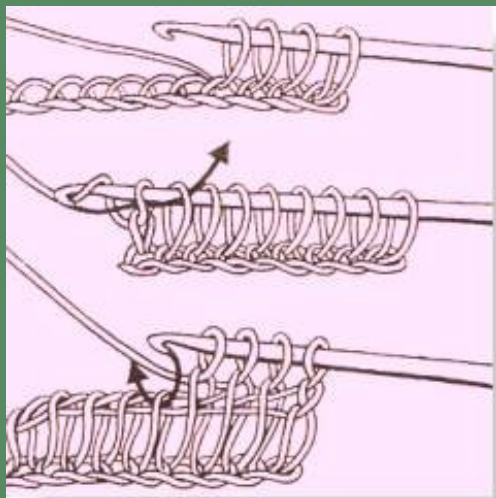

Рис. 2

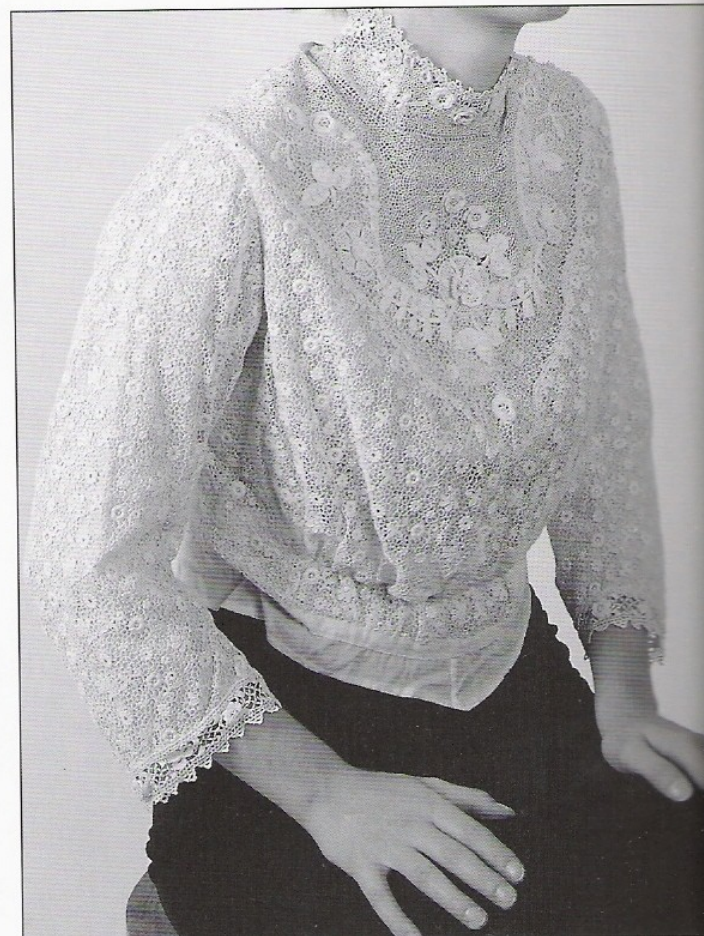

Tuniské háčkování

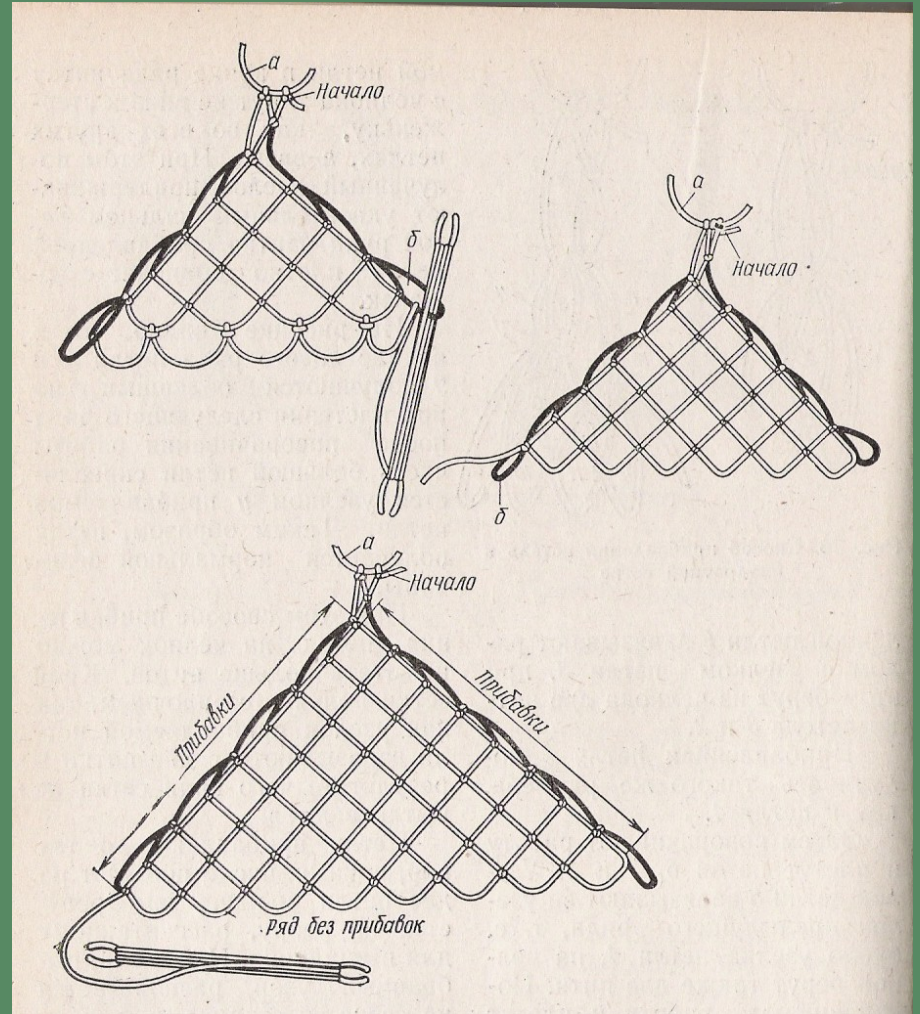
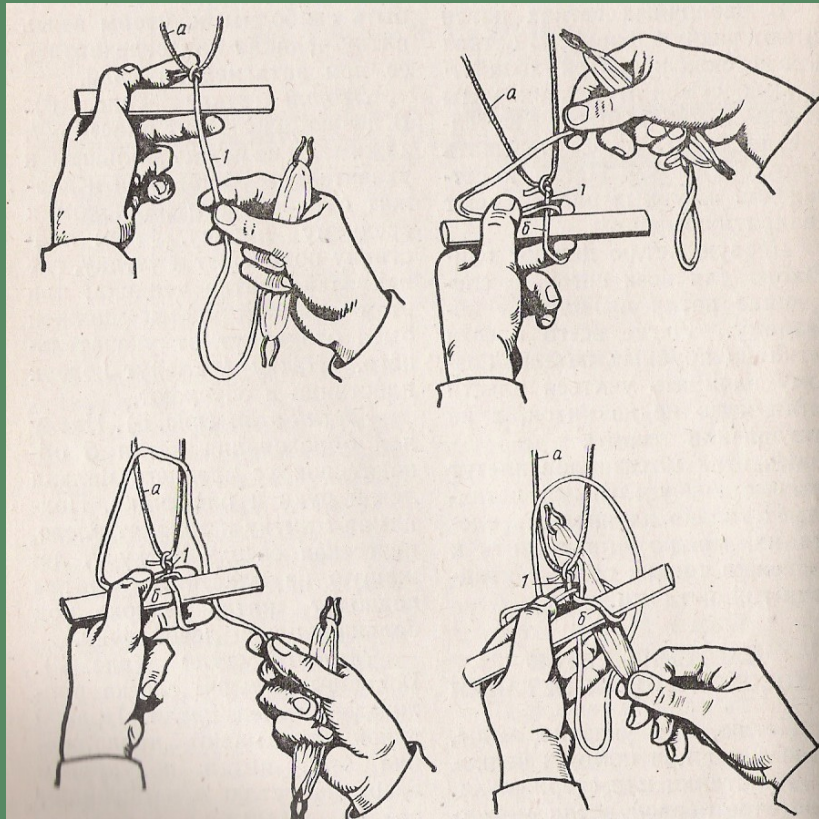

Vzorek irské háčkové krajky

Irská krajka

Sítování

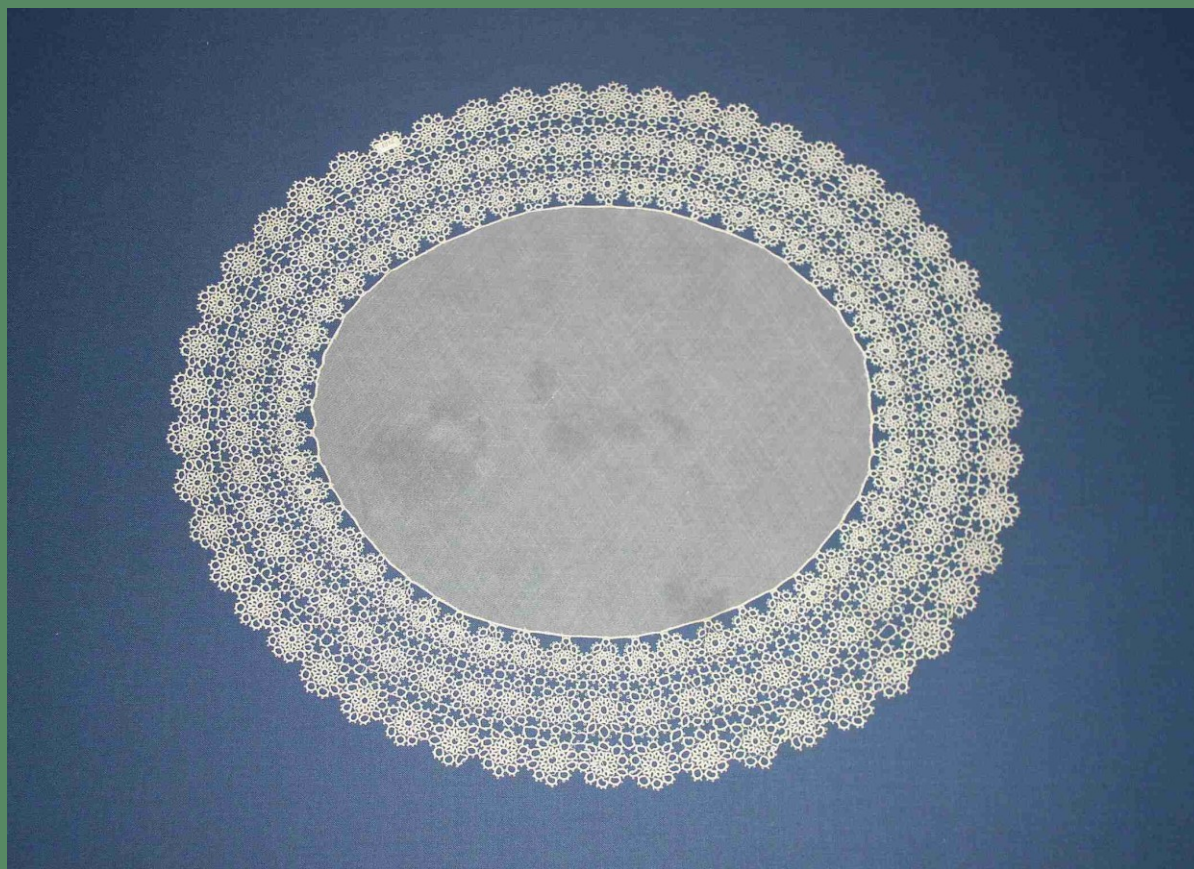

Síťované čepce ze Slavičína.
Zhotoveno z bavlny obarvené na
modro indigem. Výšivka
bavlnkou. 1. Polovina 19. Stol.
MJV Zlín.

Frivolitky

Výrobky z jedné soustavy nití

Výrobky vzniklé bez použití pomůcek

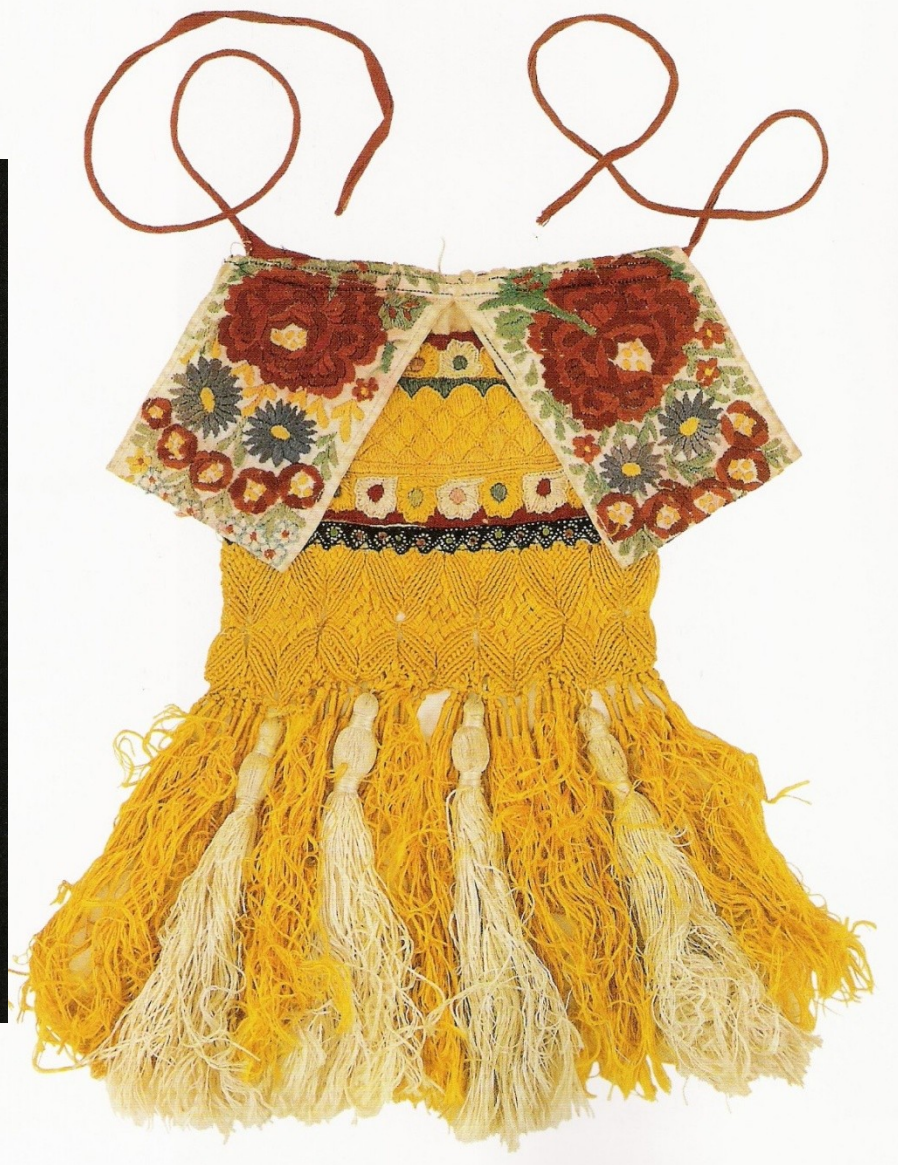
1. Pletení tkaniček a copánků
2. Drhání (macramé)

Macramé - Drhání

Záclonka z nebělé bavlněné příze,
Anglie 19. století.

Zástěrka s drhanými střapci, Bulharsko,
20. stol.

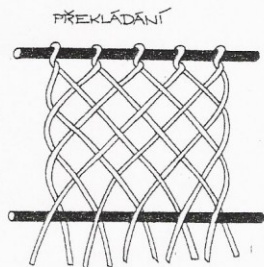
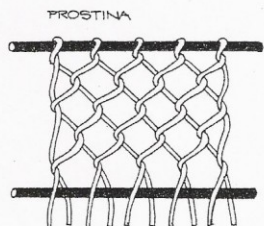
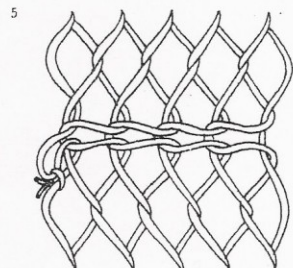
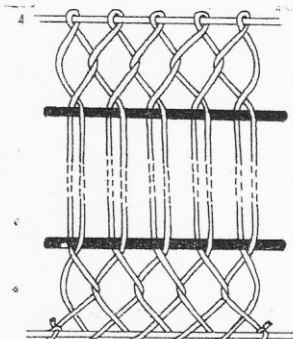
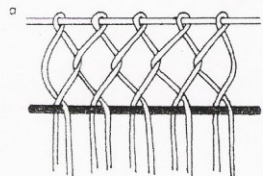
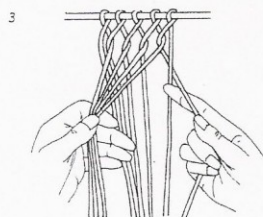
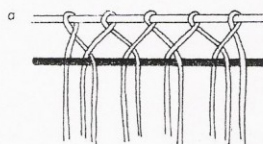
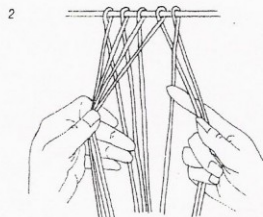
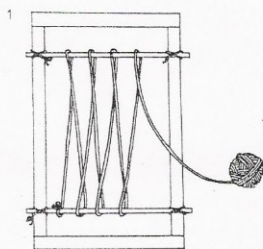

Výrobky z jedné soustavy nití

Výrobky vzniklé s
použitím pomůcek
bez možnosti tvoření
mechanického prošlupu:

- Pletení na rámu
(krosienkování)

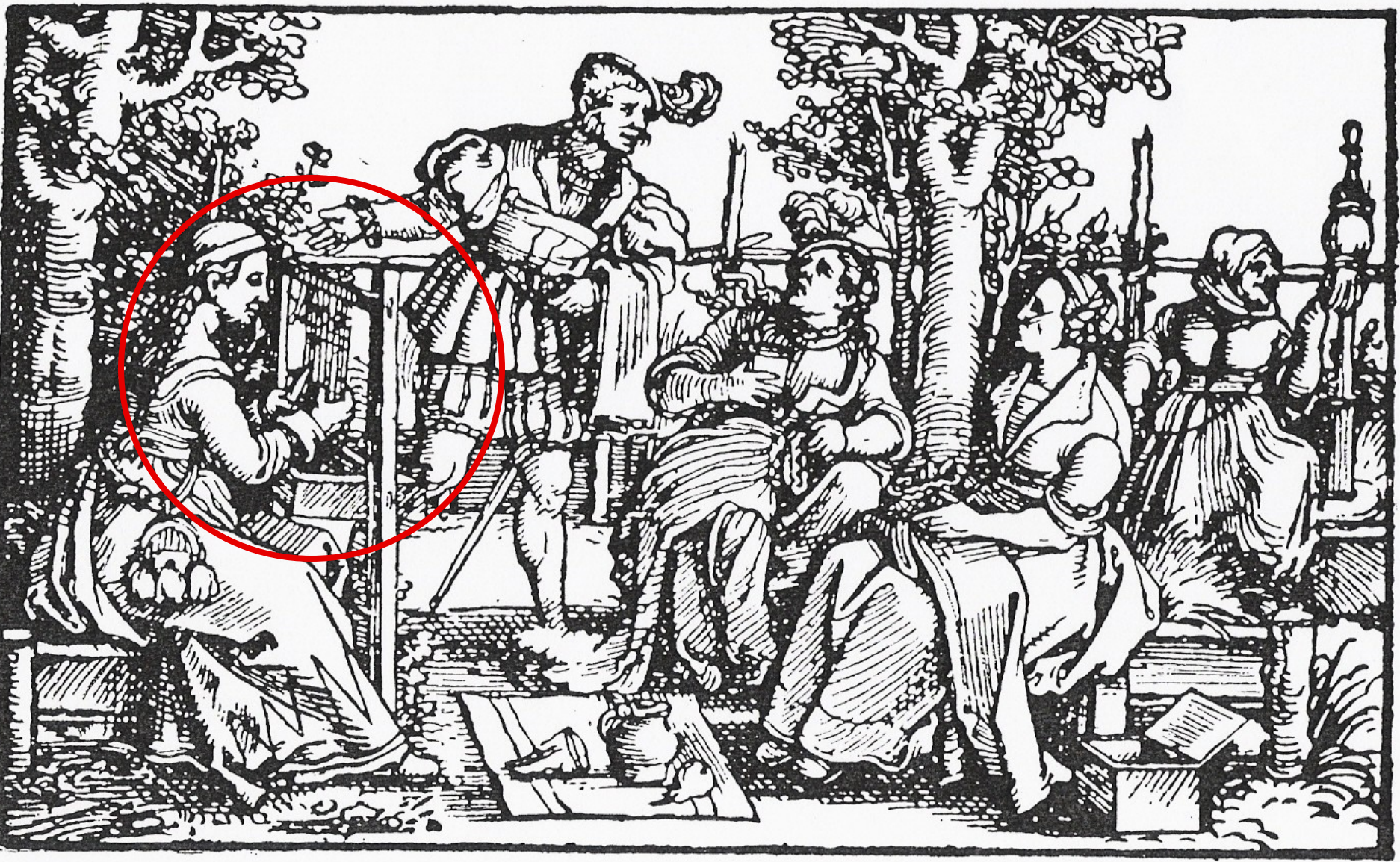
K obrázkům:

1. Na rám upevníme v potřebné vzdálenosti od sebe hůlky (šňůry).
2. Pracujeme první řadu; po dopletení zajistíme hůlkou nebo jehlicí (2a).
3. Pracujeme druhou řadu; po dopletení opět zajistíme (3a).

4. Pletenina se tvoří současně z obou stran – druhou zajišťovací hůlku stáhneme ke spodní části pleteniny.
5. Ve středu zajistíme pleteninu řetíz- kem z osnovných nítí.

Krosienkování – pletení na rámu

Pletení na rámu

Pásy - saky

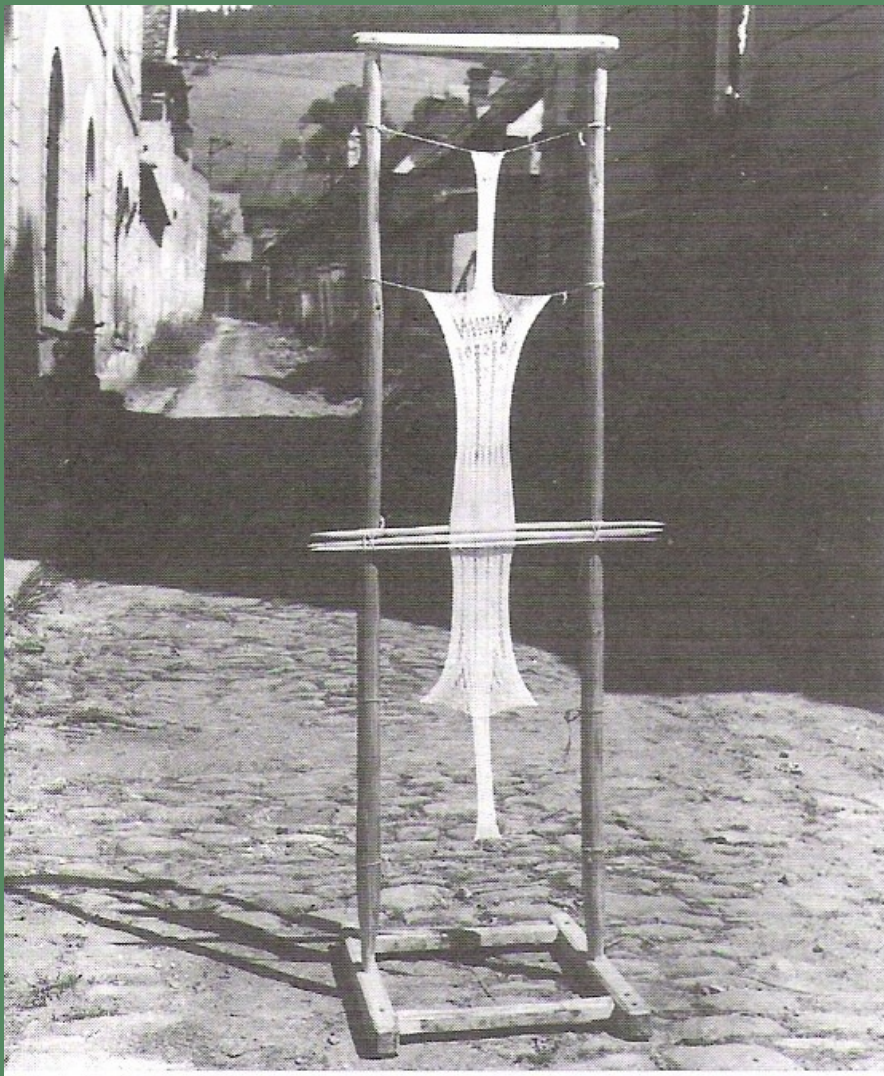

Čepička - Egypt, 5-7. stol.

Pletená taška z Kolumbie. 20. stol.

Pás pletený na bederním rámu (vypínáno zády), 20. stol.

Rám na pletení čepců

Pás - sak, kopaničářský kroj

Předtkalcovské techniky 3

Práce se dvěma soustavami nití

- 1/ práce s nářadím bez možnosti tvoření mechanických prošlupů (výběr) /
- 2/ práce s nářadím s možností tvoření mechanických prošlupů (výběr)

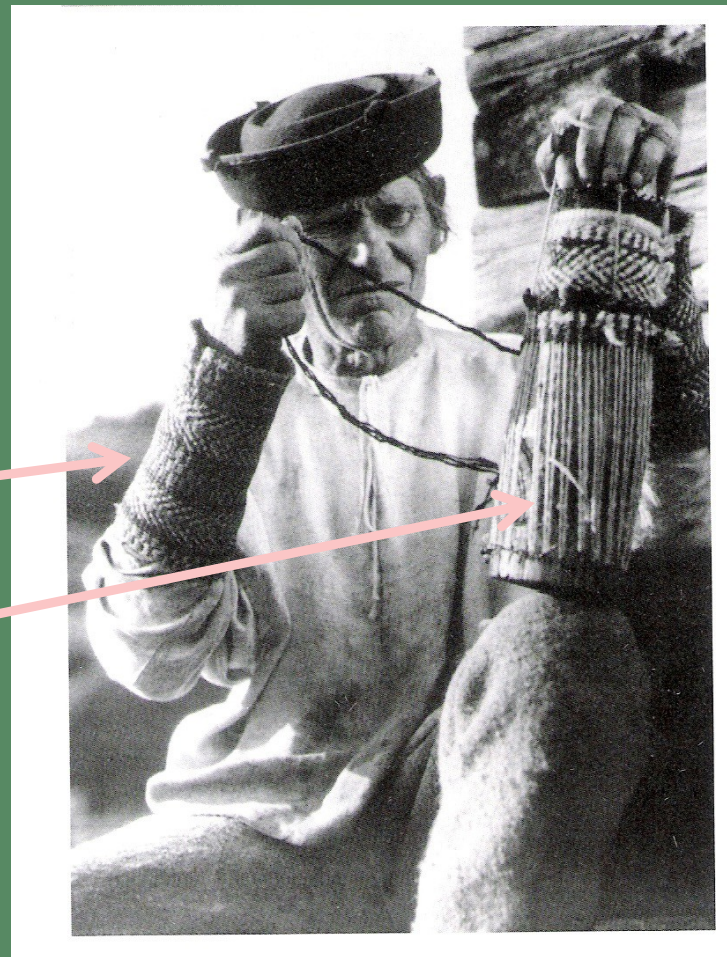
Práce se dvěma soustavami nití – bez možnosti tvoření prošlupu mechanicky /

1. Pletení na formě = „zapiastková technika“

Výrobky:

Valašské rukavice a papuče „kocúry“
- pletací deska (Valašsko) /

Zapiastky (Slovensko, Horehroní)
- klátík (Slovensko) /

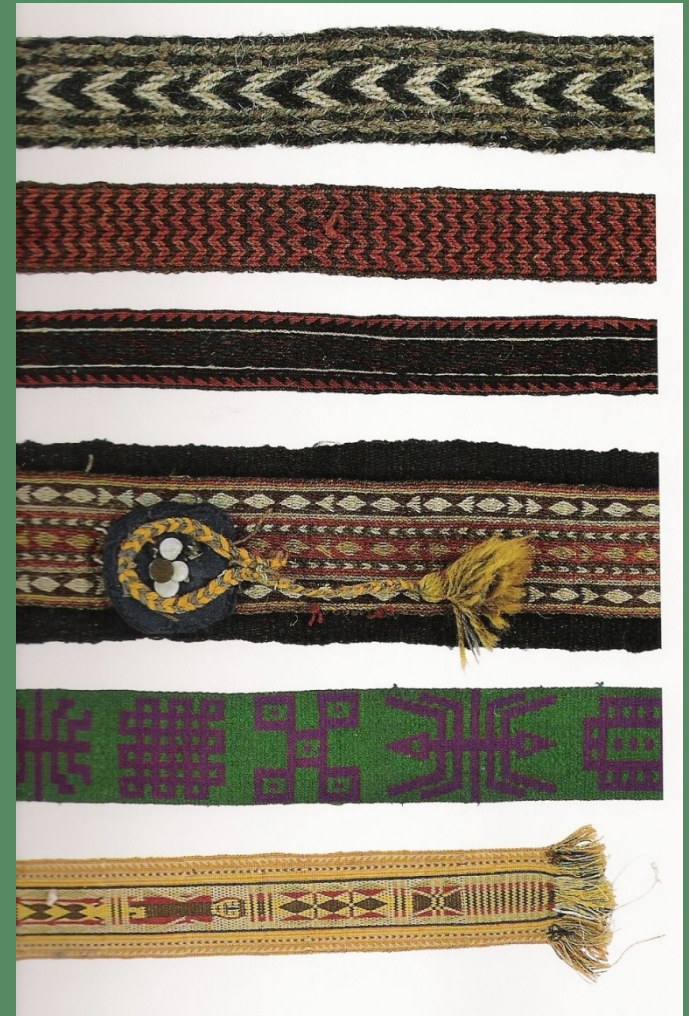

Práce se dvěma soustavami nití – s možností tvoření prošlupu mechanicky

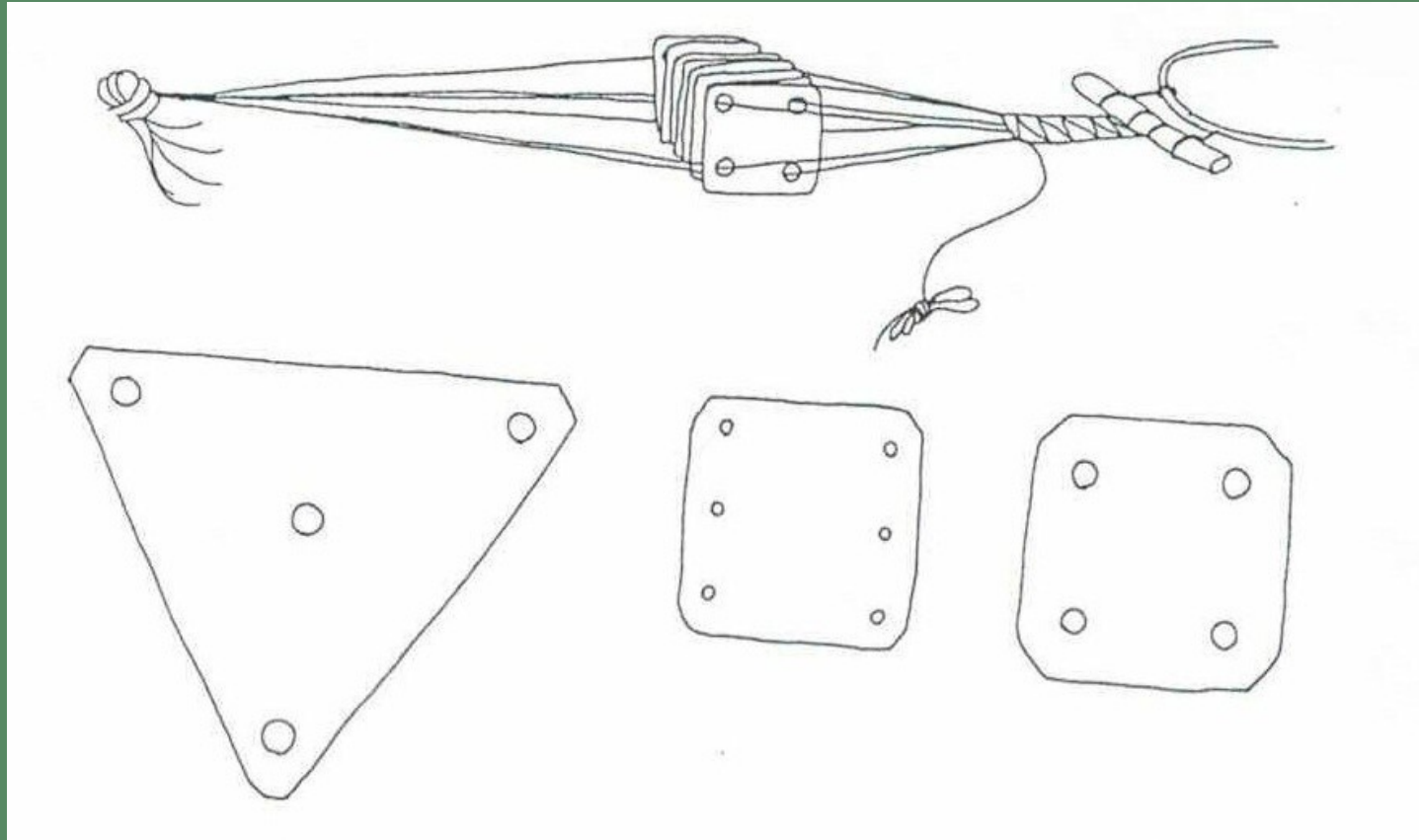
1. Tkaní na karetkách
2. Tkaní na desce

Výrobky: tkanice, popruhy

Pásy tkané na karetkách – Turecko, Bhútán, Řecko

Tkaní na destičkách

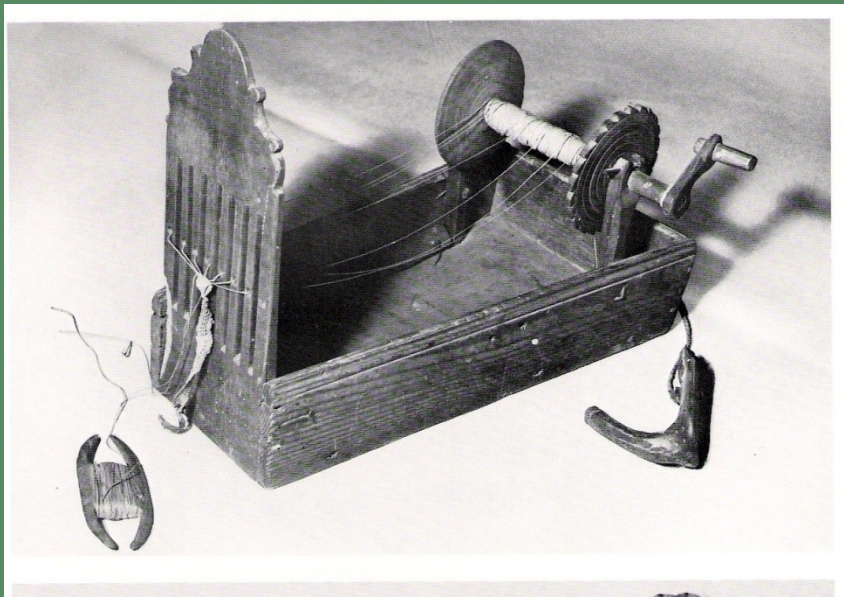

Tkaní na desce

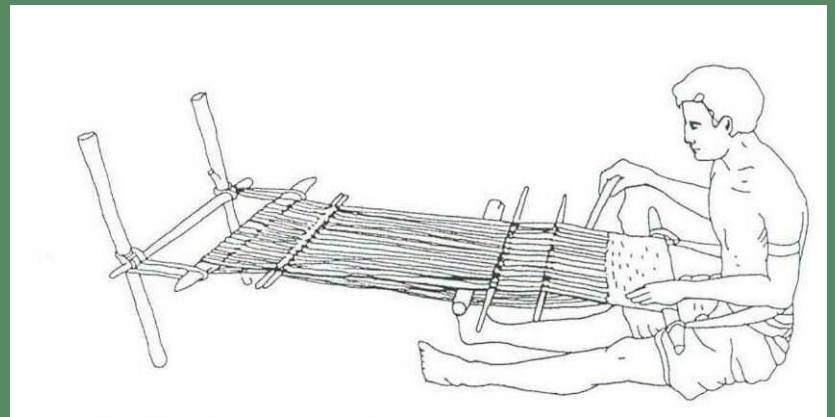
Tkací destička, Čechy, konec 19. stol.

Destička pro tkaní upevněná k podložce

Tkací deska s krabičkou a osnovním válečkem, zv. stávek.
Rakousko, konec 19. století.

Tkanice

Tkaní pomocí tzv. bederního stavu

Známé od starověku

Dodnes používáno v Asii i Jižní Americe